

સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ.ની ભૂમિકા
કૌટુંબિક કાયદાની અદાલતની કાર્યવાહીઓમાં
સંકળાયેલાં બાળકોના હિતનું રક્ષણ કરે છે અને
તેને બઢતી આપે છે

The Role of CAFCASS
Safeguarding and promoting
the welfare of children involved
in family court proceedings

(Gujarati)

સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. **CAFCASS** શું છે?

ધ ચિલ્ડ્રન એન્ડ ફેમિલિ કોર્ટ એડવાઈઝરી એન્ડ સપોર્ટ સર્વિસ - સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. The Children and Family Court Advisory and Support Service - CAFCASS – ફેમિલિ કોર્ટ (કૌટુંબિક કાયદાની અદાલત)ની કાર્યવાહીઓમાં સંકળાયેલાં બાળકોના હિતોનું રક્ષણ¹ કરે છે અને તેને બઢતી આપે છે. અમે અમારું કામ અમારાં પ્રેક્ટિશનરોની વ્યવસાયિક કુશળતા, અનુભવ અને ઉત્સાહ દ્વારા કરીએ છીએ. અમારાં મોટા ભાગનાં પ્રેક્ટિશનરો અમારા દ્વારા કામ પર રાખવામાં આવેલાં છે, જો કે તેમાંથી અમુક સ્વ-રોજગારી કોન્ટ્રાક્ટો ઉપર પણ અમારા માટે કામ કરે છે. અમે ફક્ત ફેમિલિ કોર્ટ્સમાં જ કામ કરીએ છીએ. આ ક્રિમિનલ કોર્ટ્સ (ફોજદારી અદાલતો) નથી.

¹ ધ ચિલ્ડ્રન એક્ટ 2004 (બાળકોને લગતો કાયદો), બાળકો સાથે કામ કરતી સંસ્થાઓ અને મંડળો ઉપર, ખાસ કરીને બાળકો તંદુરસ્ત રહે, સલામત રહે, આનંદ અને સફળતા મેળવી શકે, હકારાત્મક યોગદાન આપે અને આર્થિક સદ્વરતા પ્રાપ્ત કરી શકે તેના સંદર્ભમાં બાળકોના હિતનું રક્ષણ કરવાની અને તેને બઢતી આપવાની કાયદેસરની ફરજ મૂકે છે.

Putting children first
in family courts

સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAFCASS શું કરે છે?

અમારું કામ ફેમિલિ કોર્ટની કાર્યવાહીઓમાં સંકળાયેલાં બાળકોનાં હિતનું રક્ષણ કરવાનું અને તેને બઢતી આપવાનું છે. અમારાં પ્રેક્ટિશનરો બાળકો અને તેમના પરિવારો સાથે કામ કરીને બાળકોની વાત સાંભળવામાં આવે અને તેમની જરૂરતો પૂરી કરવામાં આવે છે તેની ખાતરી કરે છે. કોર્ટ અમને ક્યારે મદદ કરવાનું કહે છે તેવા મુખ્ય પ્રકારના કેસો આવા હોય છે:

- માતાપિતા એકબીજાંથી છૂટાં પડી રહ્યાં હોય કે છૂટાછેડા લઈ રહ્યાં હોય, અને તેમનાં બાળકો માટેની ગોઠવણ અંગે કોઈ સહમતી ન કરી શક્યાં હોય
- સોશિયલ સર્વિસીસ² વિભાગ સંડોવાયો હોય અને બાળકોને તેમની સલામતી ખાતર તેમનાં માતાપિતાની સંભાળમાંથી લઈ લેવામાં આવે એવું બની શકે તેમ હોય
- બાળકો દત્તક લઈ શકાય તેમ હોય.

અમે કોર્ટો, સોશિયલ સર્વિસીસ, એજ્યુકેશન અને હેલ્થ ઓથોરિટીઓ તેમજ તેના જેવી બીજી બધી જ સંસ્થાઓથી સ્વતંત્ર છીએ.

સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAFCASS નાં પ્રેક્ટિશનરોની જુદી જુદી ભૂમિકાઓ શું હોય છે?

અમારાં પ્રેક્ટિશનરોની ભૂમિકાનો આધાર કેસ કેવા પ્રકારનો છે અને કોર્ટે તેમને ચોક્કસ રીતે શું કરવાનું કહ્યું છે તેની પર રહેલો છે. તેમની મુખ્યત્વે ચાર ભૂમિકાઓ છે:

- જ્યારે છૂટાછેડા લઈ રહેલાં કે છૂટાં પડી રહેલાં માતાપિતા તેમનાં બાળકો માટેની ગોઠવણ વિશે કોઈ સહમતી ન કરી શકતાં હોય ત્યારે ચિલ્ડ્રન એન્ડ ફેમિલિ રીપોર્ટરો તેમાં સંકળાય છે. કેટલીકવાર કોર્ટને વધારે સંડોવ્યા વગર જ આની સહમતી કરી શકાય છે, પરંતુ જો તેમ ન થાય તો ચિલ્ડ્રન એન્ડ ફેમિલિ રીપોર્ટરે આ મામલો ઉકેલવાનો પ્રયત્ન કરવા માટે વધારે કામ કરવું પડે અથવા તેઓ તપાસ/પૂછપરછો કરીને કોર્ટને પોતાનો રીપોર્ટ લખી મોકલે એવું બની શકે
- જે કિસ્સાઓમાં સોશિયલ સર્વિસીસ વિભાગ સંકળાયો હોય અને બાળક દત્તક લેવાના જે કિસ્સામાં તેનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો હોય તેમાં કેસ દરમ્યાન ચિલ્ડ્રન ગાર્ડિયન બાળકના હિતોનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે
- રીપોર્ટિંગ ઓફિસરો, માતાપિતાઓને તેમના અને તેમના બાળક માટે દત્તક લેવું એટલે શું તેની બરાબર સમજણ પડી છે કે નહિ તેની ખાતરી કરે છે અને તેઓ તે માટે મંજૂરી આપે છે કે નહિ તે તેઓ ચોક્કસપણે સ્થાપિત કરે છે

² આ પત્રિકામાં શબ્દ 'સોશિયલ સર્વિસીસ'નો અર્થ લોકલ ઓથોરિટીઓ તેમનાં સામાજિક સેવાનાં કામો અને ખાસ કરીને બાળકો માટેની સામાજિક સંભાળનાં જે કામો કરે છે તે માટે કરવામાં આવ્યો છે.

- છૂટાછેડા લઈ રહેલાં કે છૂટાં પડી રહેલાં માતાપિતાઓ કોઈ સહમતી ઉપર ન પહોંચી શક્યાં હોય તેવા કેસોમાં કેટલીકવાર કોર્ટ દ્વારા ગાર્ડિયન્સ એડ લિટેમની નિયુક્તિ કરવામાં આવે છે. જો કેસમાં કોઈ ખાસ પ્રકારની મુશ્કેલી હોય તો જ આમ કરવામાં આવે છે. બાળકને કાર્યવાહીના એક પક્ષ તરીકે રજૂ કરવામાં આવે છે અને ગાર્ડિયન એડ લિટેમનું કામ તે બાળકના અધિકારો અને હિતોની અલગ રજૂઆત કરવાનું હોય છે.

આ કામોમાં શું એક સમાન છે?

આ બધાં જ કામોમાં નીચેની કેટલીક અથવા બધી જ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે:

- બાળકનાં સર્વશ્રેષ્ઠ હિતો માટે ખાસ ધ્યાનપૂર્વક જોતાં રહેવું
- તે હિતો માટે આગળ આવીને રજૂઆત કરવી
- લાગતી વળગતી તપાસ/પૂછપરછ કરવી
- કોર્ટ માટે રીપોર્ટ લખવો.

દરેક પ્રેક્ટિશનરના કામનો એક અગત્યનો ભાગ, બાળકો સાથે વાતો કરવામાં અને તેમની વાતો સાંભળવામાં સમય વિતાવવાનો છે, જેથી તેઓ શું વિચારે છે અને તેમને કેવી લાગણીઓ થાય છે તે જાણી શકાય.

બાળકો માટે શું શ્રેષ્ઠ છે તેની સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAF/CASS ને કેવી રીતે ખબર પડે?

અમારાં પ્રેક્ટિશનરોને બાળકો તેમજ પરિવારો સાથે કામ કરવા માટેની તાલીમ મળેલી હોય છે અને તેઓ તે કામનાં અનુભવી હોય છે.

લોકો જે વાતો કહે તેને સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAF/CASS ખાનગી રાખે છે?

તમે સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAF/CASSના પ્રેક્ટિશનરને જે કોઈ પણ માહિતી આપશો તેનો કદાચ કોર્ટ માટેના તેમના રીપોર્ટમાં સમાવેશ કરવામાં આવી શકે, અને તે માહિતી બીજા હેતુઓ માટે બીજાંને આપવામાં આવી શકે. દાખલા તરીકે, જો બાળકની સુરક્ષાને લગતી કોઈ ચિંતા હોય તો બીજી સંસ્થાને માહિતી મોકલી આપવાનું જરૂરી બની શકે. આ ઉપરાંત, બાળકો અને પરિવારોના ફાયદા માટે સંશોધનો કરવાની અમને અધિકૃત પરવાનગી મળેલી છે અને અમુક અમુક સમયે કોઈ નામ બહાર પાડ્યા વગર તમારી માહિતીનો ઉપયોગ આવાં સંશોધનોમાં કરવામાં આવી શકે.

બાળકની જેવી ઈચ્છા હોય એવું કોર્ટ કરશે?

બાળકની શું ઈચ્છાઓ અને લાગણીઓ છે તે પ્રેક્ટિશનરના રીપોર્ટમાં કોર્ટને હંમેશાં જણાવવામાં આવશે. આ એક એવી બાબત છે જેને કોર્ટ ધ્યાનમાં લેશે, પરંતુ તેનો અર્થ એવો નથી કે બાળકની જેવી ઈચ્છા હોય તેવું જ કોર્ટ હંમેશાં કરશે. કોર્ટને બાળક માટે જે સર્વશ્રેષ્ઠ હોવાનું લાગશે તેમ તે કરવાનો પ્રયત્ન કરશે.

સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. **CAFCASS** ના પ્રેક્ટિશનર જે સલાહ આપશે એવું જ કોર્ટ હંમેશાં કરશે?

શું થશે તેનો નિર્ણય કોર્ટ કરશે, પરંતુ પ્રેક્ટિશનરનું શું કહેવું છે તેનો કોર્ટ ધ્યાનપૂર્વક વિચાર કરશે. જો પ્રેક્ટિશનરે કરેલી ભલામણો સાથે કોર્ટ સહમત નહિ થાય, તો તેનું કારણ કોર્ટ સમજાવશે.

મારાં મંતવ્યો ધ્યાનમાં લેવાય છે?

અમારી બધી જ સેવાઓ અને પ્રવૃત્તિઓ ઉપરના અભિપ્રાયોને અમે આવકારીએ છીએ, કારણ કે તે અમારી સેવાનો વિકાસ અને સુધારા કરવામાં અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. અમારી સેવાનો ઉપયોગ કરનારાં બધાં જ લોકોની - બાળકો અને યુવાન લોકો, માતાપિતાઓ, સગાં, કોર્ટો અથવા અન્ય સંસ્થાઓની - વાત અમે સાંભળવા માગીએ છીએ.

આ અભિપ્રાયો:

- અમારી નીતિઓ અથવા કાર્યપદ્ધતિઓ ઉપરની અથવા અમારી સેવાનાં બીજાં કોઈ પણ પાસાંની ટીકા હોઈ શકે;
- અમારા કામ અથવા કોઈ વ્યક્તિગત પ્રેક્ટિશનર માટે આપવામાં આવેલા અભિનંદન હોઈ શકે;
- અમારી સાથે તમારે કરવા પડેલા કોઈ પણ કામકાજ વિશે કોઈ ફરિયાદ હોઈ શકે.

અમારી સેવા વિશે મળેલી બધી જ ટીકાઓ, અભિનંદનો અને ફરિયાદોની અમે નોંધ કરીશું, તેમની તપાસ કરીને પુનઃવિચારણા કરીશું, અને તેનાં પરિણામો અમારા એન્યુઅલ રીપોર્ટ (વાર્ષિક અહેવાલ)માં પ્રસિદ્ધ કરીશું.

અમારી સેવાનો વિકાસ કરવાના અને સંશોધનના હેતુસર, એક વાર કાર્યવાહી પૂરી થઈ ગયા પછી અમે કદાચ તમારો સંપર્ક કરીને તમારા અભિપ્રાયો માગીએ એવું બને.

ટીકાઓ અને અભિનંદનોની જાણ મારે કેવી રીતે કરવી?

તમારે જે કોઈ પણ ટીકાઓ (કે સૂચનો) કરવી હોય અથવા અભિનંદનો આપવાં હોય તે (બની શકે તો લેખિતમાં) લાગતા વળગતા પ્રેક્ટિશનરને મોકલી આપો, અથવા આ પત્રિકાની પાછળ આપેલા સરનામે સ્થાનિક સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ.

CAFCASSના મેનેજરને મોકલી આપો. તમે તમારી ટીકાઓ કે મંતવ્યો આ સરનામે ઈમેઈલ મારફતે અમારી રાષ્ટ્રીય ઓફિસમાં પણ મોકલી શકો છો yourviews@cafcass.gov.uk.

તમારો કેસ પૂરો થયા પછી તમે તમારા કેસમાં સંકળાયેલા પ્રેક્ટિશનર સાથે અથવા તેમના મેનેજર સાથે એક ફીડબેક મીટિંગ કરવા માટેની વિનંતી પણ કરી શકો છો.

સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAFCASS દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી સેવાથી હું ખુશ ન હોઉં તો શું કરવું?

અમે બધી જ કૌટુંબિક અદાલતી કાર્યવાહીઓમાં સર્વોચ્ચ ગુણવત્તાની સેવા પૂરી પાડવાનું અને બાળકો તેમના જીવનના કટોકટીભર્યા સમયમાં પોતાની વાત કહી શકે તે માટેનો અવાજ પૂરો પાડવાનું લક્ષ્ય રાખીએ છીએ. અમે ક્યારે અમારાં આ લક્ષ્યો પૂરાં કરવામાં ચૂકી ગયાં હોવાનું સેવાના ઉપયોગકર્તાને લાગે છે તે જાણવું અમારા માટે અગત્યનું છે.

અમારી પાસે ફરિયાદ કરવા માટેની પ્રક્રિયા છે, જે બધી જ ફરિયાદોનો ઉકેલ ઝડપથી, ન્યાયી રીતે અને બને તેટલી અસરકારકતાપૂર્વક લાવવામાં આવે છે તેની ખાતરી કરવા માટે બનાવવામાં આવી છે. ફરિયાદો માટેની પ્રક્રિયાની સૂચના નીચેથી મળી શકશે. આખી પ્રક્રિયા સેવાનાં ઉપયોગકર્તાઓ માટેની પુસ્તિકામાં³ જણાવવામાં આવી છે, જે તમારી સ્થાનિક સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAFCASS ઓફિસમાંથી મળી શકે છે અથવા તે અમારી આ વેબસાઈટ પરથી તેના 'ઈન્ફોર્મેશન' Information વિભાગમાંથી મેળવી શકાય છે www.cafcass.gov.uk.

મારે ફરિયાદ કરવી હોય તો શું કરવું?

જો તમે સેવાના કોઈ પણ ભાગથી ખુશ ન હો, તો હંમેશાં સૌથી પહેલાં તમારે સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAFCASS ના લાગતા વળગતા પ્રેક્ટિશનરને તેની જાણ કરવી જોઈએ. કદાચ તે બાબત ત્યાં ને ત્યાં જ ઉકેલી શકાય એમ હોય. અથવા ઉપર જણાવ્યા મુજબ તમે તમારો કેસ પૂરો થયા પછી ફીડબેક મીટિંગની વિનંતી કરી શકો.

જો તમે આમ કરવા ન માગતાં હો અને તેના બદલે આગળ વધીને ફરિયાદ કરવા માગતાં હો, તો શક્ય તેટલું જલદી સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAFCASS ના સ્થાનિક મેનેજરનો સંપર્ક કરો, પરંતુ ફરિયાદ મોકલવા માટે હવે પછીના પાને આપેલી સમયમર્યાદા ધ્યાનમાં રાખો.

જો તમે રીપોર્ટમાં લખવામાં આવેલી વિગતો સાથે સહમત ન થતાં હો, તો તે વિશે કોર્ટમાં સુનાવણી વખતે જ મુદ્દો ઉઠાવવાનું સામાન્ય રીતે સૌથી સારું છે.

³Your Views Count – How to make a comment, compliment or complaint about our work

અમને ફરિયાદ કરીને કોર્ટના ચૂકાદાનું જે પરિણામ આવ્યું હોય તે બદલવાનું શક્ય નથી. કોર્ટ દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણય સાથે તમે સહમત ન હો, તો તમારે કોર્ટના તે ચૂકાદા સામે અપીલ કરવાની સંભાવના વિશે કાનૂની સલાહ લેવાની જરૂર છે.

એ નોંધ કરવાનું અગત્યનું છે કે સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAF/CASS કેટલા સમયની અંદર ફરિયાદો સ્વીકારી શકશે તે માટેની સમય મર્યાદાઓ છે. પુખ્ત વયનાં લોકોએ બનાવ કે ઘટના બન્યાના ત્રણ મહિનાની અંદર આ કરી દેવાનું રહે છે. આ સમય મર્યાદાઓ વિશેની સંપૂર્ણ વિગતો માટે કૃપા કરીને 'તમારાં મંતવ્યો અગત્યનાં છે' *Your Views Count* નામની પુસ્તિકા જુઓ.

તમારી ફરિયાદ મળી હોવાની પહોંચ તમને સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAF/CASS દ્વારા કામના પાંચ દિવસની અંદર મળી જવી જોઈએ.

બાળકો તરફથી કોઈ પણ સમયે ફરિયાદો સ્વીકારી શકાય છે. જો કોઈ બાળક ફરિયાદ કરવા માગતું હોય તો તેને તે માટેની આખીયે પ્રક્રિયા દરમિયાન એક સ્વતંત્ર એડવોકેટની સહાયતા આપવામાં આવશે.

બાળકની સુરક્ષા

બાળકો ઉપર તેમને મોટા પ્રમાણમાં નુકસાન થવાનું જોખમ રહેલું છે કે નહિ તે જાણવા માટે અમે બીજી સંસ્થાઓ સાથે મળીને તપાસ કરીએ છીએ. આમાં જ્યાં બાળકોએ ઘરમાં કુટુંબમાં હિંસા થતાં જોઈ હોય તેવા કિસ્સાનો પણ સમાવેશ થઈ જાય છે. પોલીસ, સોશિયલ સર્વિસીસ અને ચાઈલ્ડ પ્રોટેક્શન રજિસ્ટર સાથે મળીને નિયત તપાસ કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે. જો કોઈ બીજી વધારાની સંસ્થાઓ (દા.ત. જીપી, સ્કૂલ) સાથે વધારે તપાસ કરવાની જરૂર પડશે તો અમે તમને તેની જાણ કરીશું. તે માહિતીનો ઉપયોગ કોર્ટ માટે રીપોર્ટ તૈયાર કરવા માટે કરવામાં આવશે અને તેને કદાચ સોશિયલ સર્વિસીસને પણ મોકલવામાં આવી શકે.

જે ગોઠવણોને કારણે બાળકો અથવા યુવાન લોકો કે તેમનાં કેરોની સલામતી ઉપર કોઈ પ્રકારે જોખમ મૂકાતું હોય તો તેવી ગોઠવણોને અમે ટેકો આપીશું નહિ.

વિવિધતા

અમે બાળકોની વ્યક્તિગત જરૂરતોને ટેકો આપવાનું તેમજ તેઓ જે જુદા જુદા સમાજોમાં ઉછરે છે તેનાં મૂલ્યોનું માન જાળવવાનું ધ્યેય રાખીએ છીએ. અમારી સેવાનો ઉપયોગ કરનારાં લોકોની વિવિધતાને લગતી માહિતીની અમે નોંધ કરીને તેની પર દેખરેખ રાખીએ છીએ - જેમ કે તેમના લઘુમતી વંશમૂળ, ભાષા અને ખાસ જરૂરતો - જેથી બાળકો અને પરિવારોને આપવામાં આવતી અમારી સેવાની ગુણવત્તામાં અમે સતત સુધારો કરી શકીએ. આ માહિતીથી અમને રેસ રિલેશન્સ

અમેન્ડમેન્ટ એક્ટ – Race Relations Amendment Act 2000, ડિસેબિલિટી ડિસ્ક્રિમિનેશન એક્ટ – Disability Discrimination Act 1995 અને વેલ્શ લેંગ્વેજ એક્ટ – Welsh Language Act 1993ની જરૂરતો અનુસાર વર્ણાય સમાનતા અને સેવાઓની ઉપલબ્ધીને પ્રોત્સાહન આપવામાં પણ મદદ મળે છે.

માહિતી

અમે જે રીતે માહિતી એકઠી કરીએ છીએ, તેની પર કાર્યવાહી કરીએ છીએ અને જેવી રીતે માહિતી ઉપલબ્ધ કરાવીએ છીએ તે કાયદાના નિયંત્રણ હેઠળ કરવામાં આવે છે. નીચેના મુદ્દાથી તમને કદાચ વધારે જાણકારી મળી શકે:

- અમારું કામ એવા પ્રકારનું છે જે માટે અમારે સેવાનાં ઉપયોગકર્તાઓ વિશેની અંગત માહિતી ઉપર કાર્યવાહી કરવાની જરૂરી બને છે. આવાં બધાં જ કામો ડેટા પ્રોટેક્શન એક્ટ – Data Protection Act 1998 અનુસાર કરવામાં આવે છે. ડેટા પ્રોટેક્શન રજિસ્ટર ઉપરનો અમારો દાખલો વેબસાઈટ www.cafcass.gov.uk પરથી જોઈ શકાય છે
- ડેટા પ્રોટેક્શન એક્ટ હેઠળ, તમારા વિશે રાખવામાં આવેલી માહિતીની નકલો જોવા માગવા માટે તમે હકદાર છો
- ફ્રીડમ ઓફ ઈન્ફોર્મેશન એક્ટ – Freedom of Information Act 2000 અનુસાર અમારી સેવા વિશેની માહિતી પૂરી પાડવા માટે અમે વચનબદ્ધ છીએ.

અમે ડેટા પ્રોટેક્શન એક્ટ અથવા ફ્રીડમ ઓફ ઈન્ફોર્મેશન એક્ટનું પાલન કરીને તે અનુસાર કેવી રીતે કામ કરીએ છીએ તે વિશેની વધારે વિગતો માટે, કૃપા કરીને અમારી વેબસાઈટ www.cafcass.gov.uk પર ઈન્ફોર્મેશન Information વિભાગ જુઓ અથવા તમારી સ્થાનિક સી.એ.એફ.સી.એ.એસ.એસ. CAF/CASS ઓફિસનો સંપર્ક કરો.

અમારી વેબસાઈટ પર અમારી સેવાઓની આખી શ્રેણી વિશેની વધારે માહિતી પણ આપવામાં આવેલી છે.

V3-05